

# Werken met kernconcepten op De Barchschole

Kernconcepten || Ondersteuning || Heroriëntatie || Ontwikkeling van de leerling

Het afgelopen schooljaar heeft De Barchschole in Barchem (Achterhoek) zich, onder begeleiding van KPC Groep-adviseur Margje van Muiswinkel, geschoold in het werken met kernconcepten. Een inblik in het ontwikkeltraject.

De Barchschole werkt sinds het schooljaar 2015-2016 volgens een nieuw onderwijsconcept. In de wijze waarop het onderwijs is ingericht staat vooral de ontwikkeling van de leerling centraal; niet de methode. Leerlingen ontwikkelen zich vooral als zijzelf bezig zijn met de vragen en uitdagingen die hen bezig houden. De leerlingen kunnen daarbij vaak zelf kiezen wat ze doen, hoe ze het doen, met wie ze willen leren en hoe lang zij er over doen. Naast de leerstof maken kinderen zich ook vaardigheden eigen die in de toekomstige maatschappij belangrijk zijn. Gewerkt wordt in drie units: unit 1-2-3, unit 4-5-6 en unit 7-8. Leerkrachten en andere betrokkenen van een unit zijn gedurende de dag samen verantwoordelijk voor de kinderen uit de betrokken unit. In het schooljaar 2014-2015 heeft het team zich onder begeleiding van Ton van Rijn in de nieuwe onderwijsvisie verdiept.

## KERNCONCEPTEN

Binnen de units wordt gewerkt met kernconcepten. Dit is een aanpak voor wereldoriëntatie die veel ruimte laat voor leerkrachten en leerlingen. Dit in combinatie met doelgericht werken aan het verkrijgen van inzichten. De kernconcepten bestaan uit 8 met elkaar samenhangende clusters van inzichtdoelen. Deze doelen dekken samen de kerndoelen voor wereldoriëntatie en andere op inzicht gerichte kerndoelen. Op basis van deze doelen kunnen leerkrachten de leeromgeving inrichten met allerlei uitdagende werkvormen, activiteiten en leerbronnen.

Aansluiten bij natuurlijke drang tot ontdekken  
Het werken met kernconcepten sluit meer aan bij de beleving van kinderen en hun natuurlijke drang tot ontdekken. Niet langer staan de traditionele vakken centraal, maar een achttal kernconcepten,

te weten 'groei en leven', 'materie', 'evenwicht en kringloop', 'macht en regels', 'binding', 'communicatie', 'tijd en ruimte' en 'energie'. Een kernconcept biedt leerlingen een kader voor allerlei inzichten en begrippen die ze nodig hebben om (een deel van) de wereld om hen heen te kunnen begrijpen. De andere onderdelen van het curriculum (taal, rekenen, creatieve vakken, motoriek) fungeren als basisdomeinen en dienen zoveel mogelijk geïntegreerd te worden met de kernconcepten.

## CYCLISCH PROCES

De kernconcepten komen eens per twee jaar in een cyclisch proces aan bod, steeds vanuit een iets andere invalshoek. Leerkrachten leren om op basis van de doelen van een kernconcept de leeromgeving en decors (vaste onderdelen van de leeromgeving) uitdagend en betekenisvol in te richten en de leerlingen hierin te begeleiden. De leeromgeving en decorkaarten (opdrachten / onderzoeksvragen in de decors) zijn erop gericht dat leerlingen inzichten kunnen verwerven, zodat ze belangrijke verschijnselen op het gebied van natuur & techniek en mens & samenleving kunnen verklaren.



OPENBARE BASISCHOOL

de **Barchschole**

*Vanuit nieuwsgierigheid  
ga ik lerend de wereld in*

## ONDERSTEUNING

Het afgelopen schooljaar ondersteunde KPC Groep-adviseur Margje van Muiswinkel De Barchschole bij het leren werken met kernconcepten. Margje: "Tijdens vier studiedagen is elke keer met veel enthousiasme het nieuwe kernconcept voorbereid. De teamleden verdiepten zich in het kernconcept, de bijbehorende kernvraag en doelen. Vervolgens zijn deze vertaald naar passende, uitdagende, gedifferentieerde activiteiten en decors voor elke unit. Naast de studiedagen vond coaching op de werkvloer plaats en is het team gecoacht in enkele onderwerpen, gerelateerd aan het werken in een nieuw onderwijsconcept. Zoals het leren werken met een portfolio, het volgen van leerlingen en het meer werken vanuit leerlijnen en de bijbehorende organisatiestructuur."



Tips bij heroriëntatie op onderwijs

Welke tip heeft Margje van Muiswinkel voor scholen die zich willen heroriënteren op hun onderwijs? "Allereerst is het van groot belang om vanuit een gedeelde, gedragen visie over een nieuw onderwijsconcept na te denken. Hoe moet het hedendaagse onderwijs eruit zien? Dit gelet op de ontwikkelingen in de maatschappij en de vaardigheden die tegenwoordig van kinderen gevraagd worden? Wat vraagt dit van ons, van kinderen, van ouders en andere betrokkenen? Wanneer de nieuwe visie is vastgesteld, bepaal dan met elkaar hoe klein of groot de stappen worden om het nieuwe onderwijsconcept te realiseren. Waak ervoor te veel ballen tegelijk in de lucht te houden! Zorg ervoor dat elke stap die genomen wordt, wordt doordacht en dat deze goed wordt geïmplementeerd en geborgd."

Bekijk de website van KPC Groep voor meer over dit onderwerp

### MEER INFORMATIE?



06 - 22487649

m.vanmuiswinkel@kpcgroep.nl